

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 29545/2023
10.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Мирослав Нешић, адвокат из ..., против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Стојан Илић, адвокат из ..., ради измене одлуке о вршењу родитељског права и по тужби мал. ВВ из ..., чији је законски заступник мајка ББ из ... и ГГ из ..., чији је пуномоћник Стојан Илић, адвокат из ..., против туженог АА из ..., ради измене одлуке о висини доприноса за издржавање, одлучујући о ревизији тужиоца-противтуженог АА изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 121/2023 од 22.03.2023. године, у седници одржаној 10.10.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца-противтуженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 121/2023 од 22.03.2023. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж2 121/2023 од 22.03.2023. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца АА и потврђена пресуда Основног суда у Сурдулици, Судска јединица у Владичином Хану П2 220/20 од 14.12.2022. године у ставу првом изреке, којим је одбијен тужбени захтев да се измени одлука о поверавању мал. ВВ, рођене ... године у ... из пресуде Основног суда у Сурдулици, Судска јединица Владичин Хан П2 615/12 од 22.04.2014. године у другом ставу изреке, тако што ће се малолетно дете странака ВВ поверити на чување, негу и васпитавање тужиоцу који ће самостално вршити родитељско право и којим је тражио да се тужена обавезе да у року од 15 дана од правноснажности пресуде малолетну ВВ преда тужиоцу као оцу ради самосталног вршења родитељског права, као неоснован и у ставу петом изреке којим је обавезан тужилац да туженој ББ и ГГ на име трошкова парничног поступка плати укупан износ од 326.249,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности одлуке о трошковима поступка до исплате. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу другом изреке, тако што је обавезан тужени АА да на име свог доприноса за издржавање плаћа месечно и то тужили ГГ по 12.000,00 динара, а тужили малолетној ВВ по 10.000,00 динара почев од 01.02.2021. године па убудуће, док за то постоје законски услови, с тим што је дужан да заостале рате плати одједном, а убудуће рате плаћа до 05-ог у месецу за протекли

месец на текући рачун тужене ББ, чиме се мења обавеза издржавања садржана у пресуди Основног суда у Сурдулици, Судска јединица Владичин Хан П2 92/14 од 05.09.2015. године, док се захтев тужиље ГГ преко износа од 12.000,00 динара до износа од 18.000,00 динара и захтев тужиље малолетне ВВ преко износа од 10.000,00 динара до износа од 15.000,00 динара, одбија као неоснован. Ставом трећим изреке, одбијени су захтеви странака за досуђење трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац-противтужени је благовремено изјавио ревизију из свих законом прописаних разлога.

Тужена ББ и тужиља ГГ су поднеле одговор на ревизију.

Испитујући правилност побијане пресуде, на основу члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ...18/20 и 10/2023-др. закон, у даљем тексту: ЗПП) у вези члана 202. Породичног закона, Врховни суд је оценио да је ревизија тужиоца неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а у поступку пред другогостепеним судом нису учињене ни друге битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. и 2. ЗПП због којих се ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, брак тужиоца и тужене ББ је разведен пресудом Основног суда у Сурдулици, Судска јединица у Владичином Хану П2 615/12 од 22.04.2014. године. Из тог брака имају двоје деце – ћерку ГГ, рођену ... године и мал. ВВ, рођену ... године, које су наведеном пресудом поверене туженој на самостално вршење родитељског права. Пресудом истог суда П2 92/14 од 15.09.2015. године, обавезан је отац, да на име доприноса за издржавање плаћа ћерки ГГ износ од 6.000,00 динара месечно, а ћерки ВВ 4.500,00 динара месечно почев од 07.02.2013. године, па убудће и уређен је начин одржавања личних односа оца са малолетном децом. Решењем Центра за социјални рад у Владичином Хану од 14.06.2017. године, туженој ББ одређена је мера корективног надзора, тако што је упозорена на недостатке у вршењу родитељског права према деци парничних странака, у погледу поштовања права деце на одржавање личних односа са оцем, те јој је наложено да одмах по пријему решења одводи тада малолетну ГГ код дечијег психолога или психијатра ради дијагностике и по потреби одговарајућих третмана и након тога подноси извештај органу старатељства, а оба родитеља су упућена на разговоре у установу за посредовање у породичним односима при Дому здравља у Врању. Решењем Основног суда у Сурдулици, Судска јединица Владичин Хан Ипв.И.10/22 од 02.02.2022. године, донетог у поступку извршења извршног повериоца АА из ... против извршног дужника ББ из ..., ради остваривања неновчаног потраживања, одбијен је приговор извршног повериоца и потврђено решење Основног суда у Сурдулици, Судска јединица Владичин Хан И 2331/13 од 01.12.2021. године којим је обустављено извршење дозвољено решењем о извршењу тог суда И 444/16 од 16.05.2016. године, у делу којим је наложено извршном дужнику да омогући одржавање личних односа између извршног повериоца и малолетне ћерке ВВ из ... на начин одређен извршном исправом – пресудом Основног суда у Сурдулици, Судска јединица Владичин Хан П2 92/14 од 15.09.2015. године и у том делу су укинуте спроведене извршне радње.

Из налаза комисије Клиничког центра Ниш, Клинике за ментално здравље од 04.09.2018. године произлази да постоји велика вероватноћа да мајка врши негативан утицај на формирање лоше слике оца код деце, самим тим и на психички живот деце, међутим од рођења је близак однос деце са мајком, као и адекватно васпитно поступање, осим у делу према другом родитељу. По мишљењу комисије, мајка поседује потребне родитељске капацитете, па треба да настави да самостално врши родитељско право, али са неопходношћу надзора од стране Центра за социјални рад, због чега не треба мењати одлуку о родитељском праву у погледу малолетне ВВ која је ... годиште. По мишљењу стручног тима Центра за социјални рад у Владичином Хану од 18.11.2022. године, нема услова да се малолетно дете парничних странака ВВ повери на чување оцу, односно нема услова за измену одлуке о вршењу родитељског права, међутим неопходно је омогућити слободно виђења детета са оцем. Овакво мишљење је дато након што је стручни тим Центра за социјални рад обавио додатну процену стања и потреба детета, као и на основу разговора који је стручни тим са њом обавио.

Тужилца ГГ је уписала ... у ..., редовни је студент на буџету, те су њене потребе у вези са школовањем, облачењем и задовољавањем других уобичајених животних потреба, нижестепени судови проценили на 40.000,00 динара месечно. Малолетна ВВ је ученица ... разреда основне школе и њене месечне потребе за школовање, облачење, исхрану и друге уобичајене потребе су процењене на 35.000,00 динара. Накнада за издржавање једног детета у хранитељској породици износи 35.458,00 динара. Тужена ББ је ... годиште, завршила је ... факултет и ради у предузећу „...“ д.о.о. у ... као ... и има плату од око 68.000,00 динара месечно, живи у кући у ... са својом мајком која је пензионер и која јој помаже у њеном и у издржавању деце. Тужилац-проивтужени АА је ... годиште, завршио је средњу ... школу и Вишу ... школу. Радно је способан, власник је куће у ... и путничког возила марке „...“, а на евиденцији је незапослених лица.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су правилном применом одредаба члана 77. став 3. и члана 266. став 1, узевши у обзир мишљење Центра за социјални рад у Владичином Хану и мишљење и налаз комисије вештака Клиничког центра Ниш, Клинике за ментално здравље, као и мишљење малолетне ВВ, правилно оценили да је у најбољем интересу малолетне ВВ да се не мења одлука о вршењу родитељског права, односно да мајка – тужена ББ настави да самостално врши родитељско право.

Нижестепени судови су такође, правилном применом одредбе члана 164. Породичног закона оценили да су се стекли услови за измену одлуке о висини издржавања које је отац дужан да пружа ћеркама – тужилцама ВВ и ГГ, с обзиром да је претходна одлука о висини издржавања донета 2015. године, када је ГГ ишла у основну школу, а малолетна ВВ није ишла у школу, па су се протеком времена и по редовном току ствари њихове потребе у погледу издржавања повећале. Нижестепени судови су правилном применом одредбе члана 160. став 1. Породичног закона проценили потребе тужилца као поверилаца издржавања у погледу издржавања, могућности оца као дужника издржавања да им издржавање пружа, као и висину минималне суме потребне за издржавање коју прописује надлежно Министарство, па је правилно утврђена висина доприноса оца за издржавање ћерки.

Неосновано се наводима ревизије указује да нижестепени судови приликом доношења одлуке о вршењу родитељског права нису ценили мишљење Развојног саветовалишта у Врању од 20.07.2022. године, којим је предложено да се малолетна ћерка ВВ повери оцу на негу, чување и васпитавање, јер је процењено да он може самостално вршити родитељко право. Наиме, из стања у списима произлази да је овај налаз и мишљење дат од стране запослених у Развојном саветовалишту Дома здравља Врање, који нису судски вештаци, те нижестепени судови правилно нису своју одлуку засновали на оваквом налазу и мишљењу.

На основу изложеног, применом одредбе члана 414. став 1. ЗПП донета је одлука као у изреци.

**Председник већа – судија
Бранка Дражић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић